

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

A7-0199/2010

11.6.2010

VERSLAG

over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de toepassing van de bepalingen van het Schengen-acquis die betrekking hebben op het Schengen-informatiesysteem in de Republiek Bulgarije en Roemenië
(06714/2010 – C7-0067/2010 – 2010/0814(NLE))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Carlos Coelho

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerp tekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerp tekst

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen op de ontwerp tekst worden in ***vet cursief*** aangegeven. De markering in *mager cursief* is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de ontwerp tekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld met het oog op de uiteindelijke tekst (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

In de kop tekst van een amendement op een bestaande tekst, waarvoor in de ontwerp tekst wijzigingen worden voorgesteld, wordt op respectievelijk de derde en vierde regel verwezen naar de bestaande tekst en naar de bepaling in kwestie. Tekstdelen die worden overgenomen uit een bepaling van een bestaande tekst die in de ontwerp tekst niet is gewijzigd, maar door het Parlement wordt geamendeerd, worden in ***vet*** gemarkeerd. Een eventuele schrapping van dergelijke tekstdelen wordt als volgt aangegeven: [...].

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING.....	7
UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE	11

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de toepassing van de bepalingen van het Schengen-acquis die betrekking hebben op het Schengen-informatiesysteem in de Republiek Bulgarije en Roemenië
(06714/2010 – C7-0067/2010 – 2010/0814(NLE))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerpbesluit van de Raad (06714/2010),
 - gelet op artikel 4, lid 2, van het Toetredingsverdrag van 25 april 2005¹, op grond waarvan het Parlement door de Raad geraadpleegd is (C7-0067/2010),
 - gelet op artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A7-0199/2010),
1. hecht zijn goedkeuring aan de tekst van de Raad, zoals geamendeerd door het Parlement;
 2. verzoekt de Raad, wanneer hij voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement daarvan op de hoogte te stellen;
 3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in de ter raadpleging ingediende tekst;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Amendement 1

Ontwerpbesluit

Overweging 3

Door de Raad voorgestelde tekst

(3) Op XXXX 2010 heeft de Raad geconcludeerd dat aan de voorwaarden op dit gebied is voldaan door de Republiek Bulgarije en Roemenië. Derhalve kan een datum worden bepaald waarop het Schengenacquis met betrekking tot het SIS in die lidstaten kan worden toegepast.

Amendement

(3) Op XXXX 2010 heeft de Raad geconcludeerd dat aan de voorwaarden op dit gebied is voldaan door de Republiek Bulgarije en Roemenië. Derhalve kan een datum worden bepaald waarop het Schengenacquis met betrekking tot het SIS in die lidstaten kan worden toegepast.

¹ PB L 157 van 21.6.2005, blz. 204.

Elke belanghebbende lidstaat stelt het Europees Parlement en de Raad in de loop van de periode van 6 maanden die ingaat op de datum dat dit besluit van kracht wordt, schriftelijk op de hoogte van het gevolg dat ze denkt te geven aan de aanbevelingen van de evaluatierapporten en gevolgtrekkingen, die nog op uitvoering wachten."

TOELICHTING

A. Achtergrond

Roemenië en Bulgarije hebben bij hun toetreding tot de Europese unie in 2007 de verworvenheden van Schengen aangenomen. Volgens artikel 4, lid 2 van de toetredingsakte is verificatie aan de hand van evaluatieprocedures, dat de nieuwe lidstaten aan de noodzakelijke vereisten voor uitvoering van de verworvenheden van Schengen in al hun onderdelen voldoen (gegevensbescherming, het Schengen-informatiesysteem, luchtgrenzen, vastelandsgrenzen, maritieme grenzen, politionele samenwerking en visumregeling) een voorwaarde die vervuld moet zijn voordat de Raad kan besluiten om de controle aan de binnengrenzen met de beide landen op te heffen.

De evaluaties voor elke nieuwe lidstaat worden op aanvraag van de lidstaat zelf aangevat (verklaring dat alles in gereedheid is). Ze verlopen onder verantwoordelijkheid van de evaluatiewerkgroep-Schengen (SCH-EVAL) en beginnen met een vragenlijst aan de lidstaat over alle onderdelen van de verworvenheden van Schengen, gevolgd door evaluatiebezoeken. Groepen deskundigen bezoeken het SIS, de SIRENE-bureaus, consulaten, grenzen enz. en stellen uitvoerige rapporten met feitelijke beschrijvingen, beoordelingen en aanbevelingen op, zodat er eventueel aanvullende maatregelen en vervolgb bezoeken nodig zijn. Het eindrapport stelt vast of de nieuwe lidstaat na het doorlopen van de evaluatieprocedure alle voorafgaande voorwaarden voor praktische uitvoering vervult.

Dit ontwerpbesluit voor toepassing van het informatiesysteem van Schengen (SIS) in Roemenië en Bulgarije is een allereerste stap naar het opheffen van de controle aan de binnengrenzen van de Europese unie met Bulgarije en Roemenië. Het openstellen van de grenzen vormt het onderwerp van een afzonderlijk besluit van de Raad op een later tijdstip, na verdere evaluatie.

De Raad heeft dit ontwerpbesluit over de toepassing van het Schengen-informatiesysteem in Bulgarije en Roemenië naar het Europees parlement verwezen. Volgens de toetredingsakte van 2005 treedt het pas na een besluit van de Raad in werking, na raadpleging van het Europees parlement en de overeenkomstige verificatie volgens het Schengen-evaluatiemechanisme, dat de bewuste lidstaat de voorwaarden voor de toepassing vervult.

De evaluatiewerkgroep-Schengen van de Raad is nagegaan of Bulgarije en Roemenië voor bevredigende bescherming van gegevens kunnen zorgen en tot een positief algemeen oordeel gekomen. Het ontwerpbesluit wil dan ook een datum vaststellen vanaf wanneer het Schengen-informatiesysteem in de beide landen ingevoerd wordt. Vervolgens worden de reële SIS-gegevens aan Bulgarije en Roemenië doorgegeven, zullen ze zelf ook gegevens kunnen invoeren en met een aantal restricties van de SIS-gegevens gebruik kunnen maken.

1. Gegevensbescherming in Bulgarije en Roemenië naar de maatstaf van de verworvenheden van Schengen

De uitvoering van de verworvenheden van Schengen door Bulgarije en Roemenië, toegepast op de bescherming van gegevens, is van 27 tot 30 april 2009 geëvalueerd, volgens mandaat van de evaluatiewerkgroep-Schengen.

a. Bulgarije

Voor Bulgarije heeft de deskundigencommissie initiatieven van verschillende ministeries beoordeeld, die de personen waarvan de gegevens opgeslagen zijn, volledig van hun rechten op de hoogte moeten brengen. De vastgestelde leemten hadden met de aanneming en uitvoering van de nodige wetgeving te maken, meer in het bijzonder aanbeveling (87)15 van de Raad van Europa, die regels op het gebruik van persoonsgegevens door de politie bevat, en de verplichting om rapporten over de eerbiediging van de rechten van de belanghebbende personen en de werkzaamheden van de commissie voor de bescherming van persoonsgegevens op te stellen.

In aansluiting op de aanbevelingen heeft Bulgarije tegen januari van dit jaar de nodige wetgevende verbeteringen aangebracht om voor volledige uitvoering van aanbeveling (87)15 van de Raad van Europa te zorgen. Voor wat de rechten van de belanghebbende personen betreft, heeft het de samenwerking tussen de commissie voor de bescherming van persoonsgegevens en andere overheden sterker uitgebouwd en stappen ondernomen om de openbare bekendheid van de maatregelen te verbeteren, bv. aan de hand van een nieuwe weblocatie.

b. Roemenië

Voor Roemenië heeft de commissie van deskundigen de inspecties sinds 2006 bij de overheden geëvalueerd die zich van het Schengen-informatiesysteem zullen bedienen. Zwakke punten die aan het licht gekomen zijn, hebben met de aanneming van 2 wetten te maken die de verwerking van persoonsgegevens regelen die voor het Schengen-informatiesysteem van belang zijn, de onderbrenging en middelen van de nationale toezieende overheid, en de invoering van periodieke of onaangekondigde toetsingen van de Schengen-gegevens.

Voor februari van dit jaar heeft Roemenië in aansluiting op de aanbevelingen laten weten dat de wet op de verwerking van persoonsgegevens en tot uitvoering van aanbeveling (87)15 van de Raad van Europa afgekondigd is en dat er binnenkort uitvoeringsregels aangenomen worden ; voor de wet op de oprichting, organisatie en het gebruik van het nationaal informatiesysteem voor gesignaleerde personen is de interministeriële goedkeuring in voorbereiding. Voor onderbrenging en middelen van de nationale toezieende overheid worden er inspanningen geleverd om aan de aanbeveling te voldoen. Roemenië laat ook weten dat de verantwoordelijken voor de bescherming van persoonsgegevens onaangekondigde interne controles op de naleving van de veiligheidsvoorschriften uitvoeren.

Op 26 april II. is de Raad tot de conclusie gekomen dat de voorwaarden voor gegevensbescherming vervuld zijn en dat er niets een besluit over de toepassing van de verworvenheden op het Schengen-informatiesysteem, en dus het verstrekken van reële SIS-gegevens nog in de weg staat, zodra Bulgarije en Roemenië er technisch klaar voor zijn.

Volgens het SISone4ALL-stappenplan van 9 maart II. voor de aansluiting van Bulgarije en Roemenië op SIS II is volledige technische uitrusting van de beide landen tegen oktober van dit jaar te verwachten.

2. Volgende stappen

Zodra er reële SIS-gegevens aan Bulgarije en Roemenië overgedragen worden, zal de evaluatiewerkgroep-Schengen nagaan of de SIS-regels juist uitgevoerd worden.

Volgens het SISone4ALL-stappenplan van 9 maart II. voor de aansluiting van Bulgarije en Roemenië op SIS II is de SIS-evaluatie voor Bulgarije van 22 tot 26 november, en die voor Roemenië van 29 november tot 3 december van dit jaar gepland.

3. Aanvraag van Bulgarije en Roemenië voor aansluiting op SISOne4ALL i.p.v. SIS II

Gezien de enorme vertraging in de uitbouw van SIS II hebben Bulgarije en Roemenië besloten om niet op het begin van de werkzaamheden te wachten (er is momenteel nog altijd geen vast tijdschema) maar hun aansluiting op SISOne4ALL te vragen. Maar in het huidige systeem SIS1+RE zijn er maar 2 plaatsen beschikbaar, die al voor Groot-Brittannië en Ierland gereserveerd zijn. De verwachting is dat het tekort aan beschikbare mogelijkheden tegen eind augustus van dit jaar opgelost is, zodat een nieuw land bij SIS1+RE kan aansluiten naar aanleiding van de technische verbetering die het lopend systeem ondergaat, en die op tijd afgewerkt zou moeten zijn zodat de twee landen volgens schema op het Schengen-informatiesysteem aangekoppeld kunnen worden.

4. Herziening van de evaluatieprocedure voor Schengen

De Europese Commissie heeft in maart vorig jaar voorstellen ingediend om de evaluatieprocedure voor Schengen te verbeteren : COM(2009)102, dat van artikel 66 EG uitgaat, en COM(2009)105, dat op de zgn. 3de pijler berust, namelijk artikel 30 en 31 EU-verdrag.

Het Europees parlement heeft de voorstellen van de Europese Commissie op 20 oktober II. van de hand gewezen, haar gevraagd om ze in te trekken en met nieuwe voorstellen te komen. Het stelt dat de wettelijke grondslag die de Europese Commissie voorstelt, niet voldoende rekening houdt met zijn eigen functie in het gebied van vrijheid, veiligheid en gerechtigheid. Omdat de evaluatie o.a. het SIS betreft, het visuminformatiesysteem, de grenscodex van Schengen en de visumcodex – beleidsmiddelen die met de medebeslissingsprocedure aangenomen zijn – moet de Europese Commissie nieuwe voorstellen indienen. Haar nieuwe voorstellen moeten volgens de medebeslissingsprocedure behandeld worden en de evaluatieprocedure eventueel door herziening van de afzonderlijke beleidsmiddelen kunnen vastleggen.

Met het van kracht worden van het verdrag van Lissabon is het 3de pijler-voorstel komen te vervallen. Het andere voorstel (COM(2009)102) blijft wel overeind – de Europese Commissie heeft het nog niet ingetrokken. In haar “omnibus”-mededeling van 2 december II. stelt ze artikel 74 van het verdrag over de werking van de Europese unie als nieuwe wettelijke grondslag volgens het verdrag van Lissabon voor¹.

Het Europees parlement bevestigt in zijn resolutie van 25 november 2009 over het programma

¹ Mededeling van de Europese Commissie aan het Europees parlement en de Raad over de gevolgen van de inwerkingtreding van het verdrag van Lissabon voor de lopende interinstitutionele besluitvormingsprocedures (COM(2009)665 def. van 2.12.2009, met bijlagen).

van Stockholm zijn standpunt dat de evaluatieprocedure voor Schengen in die zin te herzien is, dat ze zijn functie volgens het verdrag van Lissabon in het gebied van vrijheid, veiligheid en gerechtigheid voldoende in aanmerking neemt¹.

B. Standpunt van de rapporteur

Als rapporteur wijs ik erop dat het Europees parlement, en vooral zijn commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken inzage in de evaluatierapporten en alle andere dienstige informatie over de uitvoering van alle eventuele aanbevelingen moeten hebben, om een beredeneerd en gegrond advies te kunnen uitbrengen.

Ik verwacht dan ook dat de Raad er niet alleen voor de voorliggende evaluatie van de gegevensbescherming, maar ook voor de evaluaties van de andere beleidsonderdelen op toeziet dat het Europees parlement alle nodige en beschikbare informatie krijgt om een verantwoord besluit te treffen en het nodige democratisch toezicht te kunnen uitoefenen.

Het amendement dat ik voorstel, wil waarborgen dat het Europees parlement, zoals de Raad, op de hoogte blijft van de vervolgmaatregelen van Bulgarije en Roemenië op de tekortkomingen die de deskundigen bij hun evaluatie van de gegevensbescherming aangewezen hebben.

Ik grijp de gelegenheid aan om erop te wijzen dat er een eenvoudige, doeltreffende en doorzichtige evaluatieprocedure vastgelegd moet worden, die de huidige evaluatie voor Schengen aanvult, zodat het Schengen-gebied vrij verkeer kan blijven verzekeren. Aangezien het om de veiligheid van het gebied van Schengen en zijn burgers gaat, moeten alle belanghebbende partijen volledig bij de vastlegging van de nieuwe evaluatieprocedure betrokken zijn, die het mogelijk moet maken om de veiligheid te waarborgen en het principe van wederzijds vertrouwen – dat voor instandhouding van het Schengen-gebied van wezenlijk belang is – verder uit te bouwen.

¹ Paragrafen 13 en 148.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	10.6.2010
Uitslag eindstemming	+: 36 -: 1 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Gál, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Nuno Melo, Claude Moraes, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Rui Tavares, Kyriacos Triantaphyllides, Axel Voss, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Edit Bauer, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Ana Gomes, Stanimir Ilchev, Mariya Nedelcheva, Zuzana Roithová, Ernst Strasser, Rainer Wieland, Cecilia Wikström
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	George Lyon, Diana Wallis